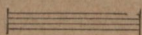

lyekre azonban minden szülőnek meg kell felelnie. Már most minden attól függ, hogy helyesen adja-e meg a feleletet. Ettől függ az, hogy gyermeke miként éri el a felnőtt kort. Hány szülő van, aki nem törődik ezzel s úgy akarja gyermekét nevelni, hogy az magától nevelődjék azzá, ami ő maga, vagy egyenesen olyan követelményekkel lép föl vele szemben, amelyek a még serdülő vagy ifjútól felnőttek tulajdonságait követeli meg. És itt idézzük a mi nagy báró Eötvösünk szavait:

»Különös dolog! Mindenki átment a fiatalságon és mégis ezek közül alig találkozik egy, aki élete későbbi szakában a fiatalság vágyait, felfogását, örömét értené. Olyanok vagyunk, mint az utas, kinek szemei elől az, ami egykor látóhatára volt, egészen eltűnik.«

Valóban elmondhatjuk, csodálatosan kevés a megértés a felnőttekben az ifjúsággal és gyermekkel szemben. A felnőtt hajlandó — s legtöbbször csakugyan így cselekszik! — a saját maga érett, kiforrott lelkének hasonlóságára ítélni meg a gyermeket, s úgy képzei, hogy a gyermek lényegében ugyanaz, mint ő maga, csakhogy kicsinyített mértékben. A gyermek minden életnyilvánulását, tetteit, beszédét, játékát, mind a felnőtt ember mértékével mérjük, s ez az értékelés nem mindig helyes! A gyermek nem kicsinyített felnőtt, hanem egészen más, akivel csak őt megértve lehet foglalkozni, lehet őt nevelni!

Áprilisban

Ki a szabadba! Nincs itt maradásom!

Haj, ez a város sem a régi már.

Amit kerestem — azt itt nem találom,

Amit találok — az nekem halál.

Mit botorkáljak e sötét zugokban?

Midőn derültebb táj mosolyg felém:

Hiszen ha boldog nem leszek is ottan,

De tán feledni megtanulok én?

Ki a szabadba! hol a hajnal támad,

S arany hajából rózsákat dobál,

S ameddig jár hall és a szem elláthat,

Zeng a levegő, a pacsirta száll.

Száll a pacsirta fel, fel a magasba;

Nem háborgatja senki énekét.

Mig nem az, aki mindeneknek Atyja,

Mosolygva így szól: »No, most már elég!«

Ki a szabadba! Szép mezei élet!
 Zöld műhelyed a legszebb palota.
 Csak megfoghassam szarvát az ekének,
 Aranykilincshez nem nyulok soha!
 Verejtékes bár a föld művelése,
 Szabad emberhez méltó munka az,
 Ki mindent vesztett, az a magyárt nézze,
 Midőn megindul a munkás tavasz!

Ki a szabadba! Az ökör kolompol,
 Dől a barázda, a föld fekete...
 Hajsz, Cselő, Csákó! és patlog az ostor...
 Nehéz a munka... hol az ösztöke?...
 Magasan a nap, ideje a délnak,
 Hozza az ételt a menyecske már.
 A fáradt örök gyepre heverésznek,
 Az ekeszarván dalol egy madár.

Ki a szabadba! Verőfényes tájak!
 Hol edzett szívben forr az ős erő.
 Óh az érzékeny szívek ott is fájnak,
 De van balzsamjok — a föld hívó szava;
 S hiven követik őseik szokását,
 Büszkén vallják meg, hogy hát — magyarok,
 S ha könnyeznek is néha, hogy ne lássák:
 Szemökbe vágják jól a kalapot.

Ki a szabadba! Fenn az esti csillag,
 Hazatérnek már a fáradt ekék.
 Virágos a rét, onnan száll az illat,
 Hej, egy-két szálát tán szakítani kék!
 Kész a bokréta, illik a kalapra,
 Ifjuságra gondol a legény,
 S úgy elméláz, hogy dal lesz gondolatja.
 Az ökör lassan, csak ballagva mén.

Ki a szabadba! Kedves rónaföldem,
 Édes szép Alföld már megyek, megyek!
 Keserű szívvel, félig összetörten
 Hajtom kebledre lankadt fejemet:
 Le nem tép innen többet semmi végzet,
 Hiv gyermekedként itt élek-halok...
 Vidíts, vidíts fel, ó, szelid természet!
 Ég, föld jókedvű — ha te akarod!

Z. J.